

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐԱՄՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ (ԻՆՈՎԱՅԻԱ)
SCIENCE AND INNOVATIONS
НАУКА И ИННОВАЦИИ

Գիտական կազմակերպությունները, ամկախ դրանց ճյուղային պատկանելիությունն չից, կատարում են գիտական հետազոտություններ, ներառելով հիմնարար կիրառական հետազոտություններ և մշակումներ գիտության բոլոր ճյուղերում, ինչպես նաև գիտատեխնիկական ծառայություններ:

Գիտական հետազոտություններ և մշակումներ կատարող գիտական կազմակերպություններն ու ձեռնարկությունները ներառում են գիտահետազոտական ինստիտուտները, շինարարական նախագծային և նախագծա-հետախուզական կազմակերպությունները, դեպի դուրս արտադրանք բաց չթողնող փորձարարական գործարանները, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները, գիտահետազոտական, նախագծա-ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ կատարող արդյունաբերական ձեռնարկությունների գիտատեխնիկական ստորաբաժանումները, ինչպես նաև հաշվետու տարում իրենց կազմում հետազոտություններ և մշակումներ կատարող ստորաբաժանումներ ունեցող այլ կազմակերպությունները:

Գիտահետազոտական, նախագծա-ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ կատարող մասնագետների թվաքանակում ներառված են գիտատեխնիկական աշխատանքների կատարմանն անմիջականորեն մասնակցած բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթությամբ (ներառյալ ասպիրանտները) մասնագետները, ինչպես նաև գիտատեխնիկական աշխատանքներ կատարող գիտական կազմակերպությունների և ստորաբաժանումների ղեկավարները:

Research institutions regardless of their branch identity are engaged in research activities including fundamental and applied researches and developments in all branches of science, and also in rendering scientific and technical services.

Research institutions and enterprises engaged in research activities include research institutes, design and prospecting organisations, pilot production plants not serving any outside entities, higher education establishments, scientific and technical units of industrial enterprises engaged in research, design and technological work, and also other organisations reporting R&D activities in the period covered by their reports.

Specialists engaged in research and design and technological works cover specialists with higher and secondary specialized education (including post-graduates) who are directly involved in performing research and technical works, and also heads of research institutions and subdivisions involed in research activities.

Նաучные организации, независимо от их отраслевой принадлежности, выполняют научные исследования, включающие фундаментальные, прикладные исследования и разработки во всех отраслях науки, а также научно-технические услуги.

Նաучные организации и предприятия, выполняющие научные исследования и разработки, включают научно-исследовательские институты, проектные и проектно-изыскательские организации строительства, опытные заводы, не выпускающие продукцию на сторону, высшие учебные заведения, научно-технические подразделения на промышленных предприятиях, выполняющие научно-исследовательские, проектно-конструкторские и технологические работы, а также другие организации, имеющие в своем составе подразделения, выполнявшие в отчетном году исследования и разработки.

В численность специалистов, выполнявших научно-исследовательские, проектно-конструкторские и технологические работы, включены специалисты с высшим и средним специальным образованием (включая аспирантов), непосредственно участвовавшие в выполнении научно-технических работ, а также руководители научных организаций и подразделений, выполнявшие научно-технические работы.

Գիտահետազոտական, նախագծա-
ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական
աշխատանքներ կատարող մաս-
նագետների թվաքանակում չեն ներառվում
տնտեսագիտական և ֆինանսական
ստորաբաժանումների, նյութատեխնի-
կական ապահովման ստորաբաժա-
նումների, գիտատեխնիկական տեղե-
կատվության մարմինների, գիտական,
գիտատեխնիկական և այլ մասնագի-
տական գրադարանների, արտոնագրային
ծառայությունների մասնագետները և
ղեկավարները, բարձրագույն և միջին
մասնագիտական կրթություն չունեցող
լաբորանտները, հաշվապահության,
կադրային ծառայության աշխատողները,
մեքենագրուհիները և այլն:

Բարձրագույն ուսումնական հաստա-
տությունների գիտամանկավարժական
աշխատողներ մանկավարժական
գործունեության հետ համատեղ
գիտահետազոտական ստորաբաժա-
նումներում կամ ԲՈՒՀ-երի ամբիոններում
գիտատեխնիկական աշխատանքներ
կատարող մասնագետներ :

*Excluded are managers and other
accounting and planning staff, financial
and material supply functionaries, and
also personnel engaged in supplying
scientific and technical information, those
serving scientific and technical, and other
special libraries, workers of patent units,
laboratory workers without higher or
secondary specialized education, typists,
clerical workers, etc.*

*Scientific-pedogogical workers of
higher educational establishments,
workers engaged in educational activity
combine this with performing research
and technical works in research
subdivisions or at faculties of higher
education estab-lishments.*

*В численность специалистов, выполняв-
ших научно-исследовательские, проектно-
конструкторские и технологические работы,
не включены руководители и специалисты
плановоэкономических и финансовых
подразделений, подразделений материально-
технического обеспечения, органов научно-
технической информации, научной, научно-
технической и других специальных биб-
лиотек, патентных служб, лаборанты, не
имеющие высшего и среднего специального
образования, работники бухгалтерии,
кадровых служб, машинистки и др.*

**Научно-педагогические работники
высших учебных заведений - работ-
ники, выполняющие наряду с педагоги-
ческой деятельностью научно-техни-
ческие работы в научно-исследователь-
ских подразделениях, либо на кафедрах
ВУЗ-ов.**

99. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ՎՐԱ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՆԵՐՔԻՆ ԾԱԽՍԵՐ*
DOMESTIC COSTS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT*
ВНУТРЕННИЕ ЗАТРАТЫ НА ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ*

	2000	2001	2002	2003	2004	
Ներքին ծախսեր, ընդամենը մլն. դրամ <i>Domestic costs, total mln. drams</i>	1904.2	3290.9	3440.9	3894.5	4045.1	<i>Внутренние затраты, всего млн. драмов</i>
որից <i>of which:</i>						<i>из них:</i>
բյուջետային միջոցների հաշվին <i>at the expense of budgetary funds</i>	1519.1	1797.0*	1900.3	1896.3	2096.6	<i>за счет бюджетных средств</i>

* Ըստ վիճակագրական հաշվետվությունների տվյալների:
According to the data of the statistical reporting data.
По данным статистических отчетностей

100. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԻՎԸ
NUMBER OF ORGANIZATIONS ENGAGED IN RESEARCH AND DEVELOPMENT
ЧИСЛО ОРГАНИЗАЦИЙ, ВЫПОЛНЯВШИХ ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ

	2000	2001	2002	2003	2004	
Գիտական կազմակերպություններ, ընդամենը <i>Scientific organizations, total</i>	88	91	96	99	93	<i>Научные организации - всего</i>

101. ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ
NUMBER OF EMPLOYEES OF ORGANIZATIONS ENGAGED IN SCIENTIFIC RESEARCHES AND DEVELOPMENTS
ЧИСЛЕННОСТЬ РАБОТНИКОВ ОРГАНИЗАЦИЙ, ВЫПОЛНЯЮЩИХ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ

(մարդ) (человек)
(persons)

Ընդամենը <i>Total</i>	այդ թվում - <i>of which - в том числе</i>				Ընդամենը <i>Total</i>
	հետազոտողներ և տեխնիկներ <i>researchers and technicians</i>	օժանդակ անձնակազմ <i>support personnel</i>	այլ <i>other</i>		
2000	7309	4971	846	1492	2000
2001	6965	5502	758	705	2001
2002	6737	5378	890	469	2002
2003	6277	4980	783	514	2003
2004	6685	5211	689	785	2004

	Ընդամենը Total Всего	այդ թվում - of which - в том числе			
		հետազոտողներ և տեխնիկներ researchers and techni- cians исследователи и тех- ники	օժանդակ անձնակազմ support personnel вспомогательный пер- сонал	այլ other прочие	
նրանցից ունեն գիտա- կան աստիճան՝ of whom those having academic degrees of:					из них имеют ученую степень:
գիտությունների դոկտորի doctor of science					доктора наук
2000	494	494	-	-	2000
2001	449	449	-	-	2001
2002	476	476	-	-	2002
2003	496	496	-	-	2003
2004	487	487	-	-	2004
գիտությունների թեկնածուի candidate of science					кандидата наук
2000	1701	1701	-	-	2000
2001	1670	1670	-	-	2001
2002	1758	1758	-	-	2002
2003	1698	1698	-	-	2003
2004	1811	1811	-	-	2004

102. ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ
ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES
ЧИСЛЕННОСТЬ, ПРИЕМ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ

(մարդ) (человек)
(persons)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Ասպիրանտների թվաքանակը (տարեվերջին), ընդամենը Total number of post-graduates (end of year)	992	1327	1292	1377	1490	Численность аспирантов (на конец года) - всего
այդ թվում՝ սովորող. of which: those studied in						в том числе: обучающихся
գիտական հաստատություններում scientific institutions	371	593	417	439	512	в научных учреждениях
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված with: giving up work	195	341	215	233	264	из них: с отрывом от производства
բարձրագույն ուսումնական հաստա- տություններում higher educational establishments	621	734	875	938	978	в высших учебных заведениях

	2000	2001	2002	2003	2004	
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	344	419	482	530	504	<i>из них: с отрывом от производства</i>
Ասպիրանտների ընդունելությունը, ընդամենը <i>Admission of post-graduates, total</i>	283	488	390	475	488	<i>Прием аспирантов - всего</i>
գիտական հաստատություններ <i>scientific institutions</i>	96	211	127	153	176	<i>в научные учреждения</i>
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	24	119	76	97	107	<i>из них: с отрывом от производства</i>
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ <i>higher educational establishments</i>	187	277	263	322	312	<i>в высшие учебные заведения</i>
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	74	161	149	227	161	<i>из них: с отрывом от производства</i>
Ասպիրանտների պատրաստումը, ընդամենը <i>Total number of post-graduates completed their education</i>	310	276	344	331	335	<i>Выпуск аспирантов - всего</i>
գիտական հաստատություններում <i>scientific institutions</i>	180	129	113	101	101	<i>научными учреждениями</i>
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	89	90	71	59	67	<i>из них: с отрывом от производства</i>
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում <i>higher educational establishments</i>	130	147	231	230	234	<i>высшими учебными заведениями</i>
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	38	95	157	159	158	<i>из них: с отрывом от производства</i>
Ընդհանուր ավարտածներից պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություն, ընդամենը <i>From total number of post-graduates with advanced education completed those having academic degree</i>	127	113	121	118	153	<i>Из общего выпуска защитили диссертацию - всего</i>
գիտական հաստատություններում <i>scientific institutions</i>	40	45	37	33	50	<i>в научных учреждениях</i>
նրանցից՝ սովորել են արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	32	38	33	27	45	<i>из них: обучавшихся с отрывом от производства</i>
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում <i>higher educational establishments</i>	87	68	84	85	103	<i>в высших учебных заведениях</i>
նրանցից՝ սովորել են արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	36	50	74	77	99	<i>из них: обучавшихся с отрывом от производства</i>

103. ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄՆ ԸՍՏ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒՂԵՐԻ
ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES BY SCIENCE FIELDS
ЧИСЛЕННОСТЬ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ ПО ОТРАСЛЯМ НАУКИ

(մարդ)
(persons)

(человек)

	2000	2001	2002	2003	2004	
	Ասպիրանտների թվաքանակը					
	Number of post-graduates					
	Численность аспирантов					
Ընդամենը	992	1327	1292	1377	1490	<i>Всего</i>
<i>Total</i>						
նրանցից ըստ գիտության ճյուղերի՝ <i>of which by science fields:</i>						<i>из них по отраслям наук:</i>
ֆիզիկամաթեմատիկական <i>physics and mathematics</i>	90	95	101	120	133	<i>физико-математических</i>
քիմիական <i>chemistry</i>	26	27	30	27	30	<i>химических</i>
կենսաբանական <i>biology</i>	52	83	75	74	73	<i>биологических</i>
երկրաբանահանքաբանական <i>geology and mineralogy</i>	8	26	48	46	54	<i>геолого-минералогических</i>
տեխնիկական <i>engineering</i>	62	230	239	260	253	<i>технических</i>
գյուղատնտեսական <i>agriculture</i>	29	39	40	32	40	<i>сельскохозяйственных</i>
պատմական <i>history</i>	48	59	55	61	73	<i>исторических</i>
տնտեսագիտական <i>economics</i>	165	297	255	281	354	<i>экономических</i>
փիլիսոփայական <i>philosophy</i>	23	8	12	16	12	<i>философских</i>
բանասիրական <i>philology</i>	81	113	112	124	127	<i>филологических</i>
աշխարհագրական <i>geography</i>	20	10	6	-	1	<i>географических</i>
իրավաբանական <i>law</i>	57	47	48	63	80	<i>юридических</i>
մանկավարժական <i>pedagogics</i>	31	25	37	36	40	<i>педагогических</i>
բժշկական <i>medicine</i>	66	95	73	77	78	<i>медицинских</i>
դեղագործական <i>pharmacy</i>	2	3	3	2	3	<i>фармацевтических</i>
անասնաբուժական <i>veterinary</i>	66	45	45	16	20	<i>ветеринарных</i>
արվեստագիտական <i>art</i>	33	53	44	64	39	<i>искусствоведения</i>
ճարտարապետական <i>architecture</i>	78	37	32	35	29	<i>архитектуры</i>

	2000	2001	2002	2003	2004	
հոգեբանության <i>psychology</i>	32	19	22	24	24	<i>психологических</i>
սոցիոլոգիական <i>sociology</i>	5	11	6	12	18	<i>социологических</i>
քաղաքական <i>political science</i>	18	5	9	7	9	<i>политических</i>
Ասպիրանտներն ավարտել են տարվա ընթացքում Post-graduate graduates per year Выпуск аспирантов за год						
Ընդամենը <i>Total</i>	310	276	344	331	335	<i>Всего</i>
նրանցից ըստ գիտության ճյուղերի՝ <i>of which by science fields:</i>						<i>из них по отраслям наук:</i>
Ֆիզիկամաթեմատիկական <i>physics and mathematics</i>	34	33	36	20	30	<i>физико-математических</i>
քիմիական <i>chemistry</i>	5	4	6	9	7	<i>химических</i>
կենսաբանական <i>biology</i>	8	10	20	19	18	<i>биологических</i>
երկրաբանահանրաբանական <i>geology and mineralogy</i>	2	3	5	8	12	<i>геолого-минералогических</i>
տեխնիկական <i>engineering</i>	5	42	54	73	63	<i>технических</i>
գյուղատնտեսական <i>agriculture</i>	2	12	9	9	4	<i>сельскохозяйственных</i>
պատմական <i>history</i>	8	14	26	13	13	<i>исторических</i>
տնտեսագիտական <i>economics</i>	33	59	63	62	75	<i>экономических</i>
փիլիսոփայական <i>philosophy</i>	51	3	1	1	6	<i>философских</i>
բանասիրական <i>philology</i>	28	20	28	26	27	<i>филологических</i>
աշխարհագրական <i>geography</i>	5	3	1	-	-	<i>географических</i>
իրավաբանական <i>law</i>	12	8	19	10	9	<i>юридических</i>
մանկավարժական <i>pedagogics</i>	23	11	5	6	10	<i>педагогических</i>
բժշկական <i>medicine</i>	34	15	27	25	22	<i>медицинских</i>
դեղագործական <i>pharmacy</i>	-	-	-	1	3	<i>фармацевтических</i>
անասնաբուժական <i>veterinary</i>	4	5	7	21	2	<i>ветеринарных</i>

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2000	2001	2002	2003	2004	
արվեստագիտական <i>art</i>	39	11	21	12	12	<i>искусствоведения</i>
ճարտարապետական <i>architecture</i>	7	11	9	11	11	<i>архитектуры</i>
հոգեբանության <i>psychology</i>	7	2	3	3	8	<i>психологических</i>
սոցիոլոգիական <i>sociology</i>	3	7	4	1	1	<i>социологических</i>
քաղաքական <i>political science</i>	-	3	-	1	2	<i>политических</i>

104. ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼԸ
VOLUME OF SCIENTIFIC-AND-TECHNOLOGICAL WORKS
ОБЪЕМ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ

(մլն. դրամ)
(mln drams)

(млн. драмов)

	Ընդամենը <i>Total</i> <i>Всего</i>				այդ թվում՝ կատարել են սեփական ուժերով <i>of which including with</i> <i>own powers</i> <i>в том числе выполнили</i> <i>собственными силами</i>				
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	
Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը <i>Volume of scientific-and-technological works</i>	3077.5	4254.0	4968.0	4917.6	3053.8	4212.2	4914.6	4838.4	<i>Объем научно-технических работ</i>
հետազոտություններ և մշակումներ <i>research and development</i>	2937.9	4067.0	4467.4	4520.2	2919.7	4027.6	4434.5	4453.1	<i>исследования и разработки</i>
գիտատեխնիկական ծառայություններ <i>scientific-and-technological services</i>	139.6	187.0	500.6	397.4	134.1	184.6	480.1	385.3	<i>научно-технические услуги</i>

105. ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ
PERFORMANCE OF SCIENTIFIC-AND-TECHNOLOGICAL WORKS
ВЫПОЛНЕНИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ

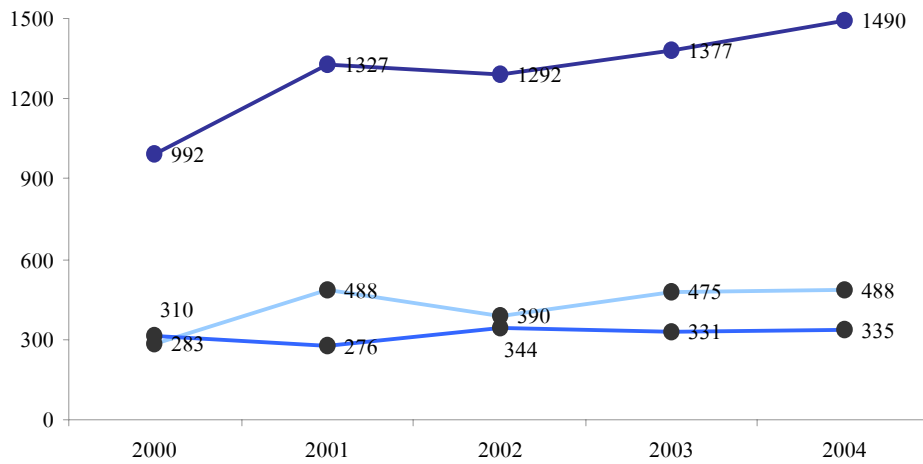
(մլն. դրամ)
(mln drams)

(млн. драмов)

	Ըստ աշխատանքների արժեքի <i>At cost of work</i> <i>По стоимости работ</i>					Ըստ ինքնարժեքի <i>At cost price</i> <i>По себестоимости</i>					
	2000	2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2003	2004	
Ավարտված և պատվիրատուի կողմից ընդունված աշխատանքների փաստացի ծավալը <i>Actual volume of completed work and work accepted by customer</i>	2262.2	3096.1	3089.4	4358.5	4011.6	1954.4	3022.6	2952.3	4317.2	3934.9	Фактический объем законченных и принятык заказчиком работ
Տարեկազբից կատարված աշխատանքների ծավալը <i>Volume of works performed from the beginning of year</i>	2649.1	3150.9	4478.2	5242.8	5067.4	2459.9	2999.3	4306.5	5195.4	4974.5	Объем работ, выполненных с начала года
այդ թվում՝ գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը (արտադրանքը) <i>of which: volume of scientific and technological works (production)</i>	2649.1	3077.5	4254.0	4968.0	4917.6	2459.9	2937.2	4083.1	4952.7	4832.9	в том числе: объем научно-технических работ (продукция)
դրանից՝ <i>including:</i>											из них:
գիտահետազոտական աշխատանքներ <i>research works</i>	1653.0	1621.2	2937.8	3419.6	3472.1	1552.5	1568.3	2855.1	3443.9	3445.2	научно-исследовательские работы
այդ թվում՝ հիմնարար <i>of which: fundamental research</i>	512.9	283.8	1178.3	1444.5	1041.5	569.7	277.3	1130.7	1443.3	1025.1	в том числе: фундаментальные
նախագծագրաճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ <i>design engineering and technological works</i>	656.4	932.2	720.1	834.4	802.2	616.3	877.5	700.0	813.9	782.5	проектно-конструкторские и технологические работы
արտադրանքի փորձնական օրինակների (խմբաքանակի) պատրաստում <i>preparation of experimental samples (lots) of production</i>	120.3	230.6	193.4	106.7	177.9	114.8	190.9	181.7	102.0	159.4	изготовление опытных образцов (партий) изделий (продукции)
նախագծագրական աշխատանքներ շինարարության համար <i>design work for construction</i>	62.0	153.9	215.7	106.7	68.0	42.0	163.0	206.4	112.4	38.6	проектные работы для строительства
գիտատեխնիկական ծառայություններ <i>scientific-and-technological services</i>	157.4	139.6	187.0	500.6	397.4	134.3	137.5	139.9	480.5	407.2	научно-технические услуги

ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ (տարեվերջին)
ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES (end of year)
ЧИСЛЕННОСТЬ, ПРИЕМ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ (на конец года)

մարդ - persons - человек

- ասպիրանտների թվաքանակը, ընդամենը - *number of post-graduates, total-численность аспирантов, всего*
- ընդունվել են ասպիրանտներ - *admission of post-graduates - принято аспирантов*
- ավարտել են ասպիրանտներ - *number of postgraduates completed their education-выпущено аспирантов*